

Yksityistiekunnille myönnettävä kunnan avustus valtion avustamiin perusparannushankkeisiin

Valvonta- ja tiejaosto 08.06.2023 § 11
197/02.05.01.00/2023

Valmistelija: rakennustarkastaja

Yksityistiekunnille myönnettävistä kunnan avustuksista valtion avustamiin perusparannushankkeisiin on jätetty 31.3.2023 seuraava esitys:
"Sonkajärven kunta on 1.2.2023 lähettämällään kirjeellä ilmoittanut että mikäli valtio myöntää tiekunnalle perusparantamisavustusta, Sonkajärven kunta voi myös osaltaan myöntää avustusta hankkeeseen. Kunnan avustuksen ehtona on, että tiellä on pysyvää asutusta. Ja Tiekunnan omavastuu on kuitenkin vähintään 20 %.

lisalmen kaupunki on vastaavasti myöntänyt yksityistiekunnille kaupungin avustusta valtion avustamiin perusparannushankkeisiin seuraavasti.

Valtion avustamissa yksityistie tavanomaisissa perusparannushankkeissa kaupungin avustuksen osuus on 15 % kustannuksista. Tavanomaisten tien perusparannushankkeen valtionavustuksen osuus on 70 % ja yksityistiekunnan omavastuuosuudeksi jää 15 % kustannusarviosta. Kaupungin 15 % avustus on voimassa avustuskaudet 2023-2025. Eli kokonaisavustus Ely/Kaupunki on yhteensä 85 %. Pyytäisimme että kunta yhdenmukaistaisi avustuksen kaikilta osin lisalmen kaupungin perusteiden mukaisesti. Samoin silta/rumpu hankkeissa (halkaisija yli 1,0 m) avustusperusteet tulisi yhdenmukaistaa. Avustusperusteena voi käyttää pysyvään asutukseen asti vaatimusta.

Esitän, että Sonkajärven kunta tekee saman linjauksen avustusprosentin suuruudesta lisalmen kaupungin kanssa, että se kokonaismäärältään voi olla 85 % yhteensä (Ely 70 % ja kunta 15 %). Lisäksi esitämme että Sonkajärven kunta antaisi takauksen tiekunnan mahdolliseen pankkilainaan 1 vuoden ajaksi jotta peruskorjauksen kokonaisrahoituksen avustuksen osuus saadaan maksuun ja osakkaiden omarahoitus saadaan jaettua kahdelle vuodelle, vaihtoehtoisesti kunta rahoittaa omarahoituksen edellä mainituin perustein. Edellä esitetyt asiat mahdollistaisi merkittävästi yksityisteiden perusparannushankkeiden käyntiin lähtöä ja hyvässä kunnossa oleva yksityistieverkko parantaa kuljetustehokkuutta maa/metsätaloudelle asumisviihtyvyydelle ja hyvässä kunnossa oleva yksityistieverkko parantaa kuljetustehokkuutta sekä vähentää polttoaineen kulutusta ja päästöjä. Lisäksi hyvässä kunnossa oleva yksityisverkko palvelee myös posti/ruoka/hoivatyön palveluliikenteen tarpeita."

Valtioneuvosto on 8.12.2022 antanut asetuksen yksityistieasetuksen väliaikaisesta muuttamisesta vuosille 2023-2025. Näiden kolmen vuoden aikana tiekunta voi saada valtionavustusta muun muassa yksityistien perusparantamiseen nykyistä suuremmalla avustusprosentilla. Tavanomaiset tien perusparannuskohteen valtionavustukset ovat nousseet 50 prosentista 70 prosenttiin.

Valtionavustusta myönnetään ensisijaisesti rakentamiseksi luettavaan yksityisteiden parantamiseen. Normaali tien kunnossapito, kuten sorastaminen, lanaaminen, niitto tai auraus, ei täytä avustusehtoja. Avustettavien parantamishankkeiden koolla ei ole alarajaa, mutta käytännössä alle 10 000 euron hankkeita avustetaan harvoin. Sonkajärven kunnanvaltuusto on kokouksessaan 21.12.1995 § 66 linjannut Sonkajärven kunnan yksityistieavustusten myöntämisehdot, jossa on

päätetty tiekunnan omavastuuksi vähintään 20 % parantamiskustannuksista.

Yksityistielain 84 § mukaan kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta.

Sonkajärven kunnan hallintosäännön 21 § A mukaan lautakunta päättää yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta.

Päätösesitys

Rakennustarkastaja:

Valvonta- ja tiejaosto päättää esittää tekniselle lautakunnalle, että yksityistiekunnille myönnettävä kunnan avustus on 15 % kustannusarviosta valtion avustamisissa tavanomaisissa tien perusparannushankkeissa.

Tavanomaisten tien perusparannushankkeen valtionavustuksen osuus on 70 % ja yksityistiekunnan omavastuuksi jää 15 % kustannusarviosta. Kunnan 15 % avustus on voimassa avustuskaudet 2023-2025, jonka jälkeen Sonkajärven kunnan ja valtionavustuksen suuruus tarkistetaan uudelleen. Kunnan avustus valtionavustamisissa merkittävässä siltahankkeissa tai muissa avustuskelpoisissa kohteissa käsitellään tapauskohtaisesti.

Avustuspäätöksiä tehtäessä noudatetaan kunnan kunnossapitoavustusten ja tien tekemisen/perusparantamisen avustusten myöntämisperusteita yksityisteille (kvalt 21.12.1995 § 66). Vuoden 2023 talousarviossa on perusparannushankkeisiin varattu 20 000 €.

Valvonta- ja tiejaosto esittää tekniselle lautakunnalle, että yksityisteiden perusparannusavustuksien menokohdan 6223 määrärahaa varataan 50 000 € vuoden 2024 talousarvioon sekä vuoden 2025 taloussuunnitelmaan.

Valvonta- ja tiejaosto esittää tekniselle lautakunnalle, ettei Sonkajärven kunta anna takausta tiekunnan mahdollisiin pankkilainoihin eikä rahoita tiekuntien omarahoitusta.

Päätös

Valvonta- ja tiejaosto:

Valvonta- ja tiejaosto yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
